

Thema:	Gods wet betreft ons woord tot onze naaste
Tekst:	Zondag 43
Lezen:	Deuteronomium 15: 15-21 & Spreuken 19: 1-9
Gehouden te: Door:	Uithuizermeeden op 21 april 2013 (09.30 uur) L.S.K. Hoogendoorn

v/g
ps. 15:1,2
TW
ps. 27:6
gebed
L Dt. 19¹⁵⁻²¹/Spr. 19¹⁻⁹
ps. 52:1,2,5,6
T HC 43
ps. 101
gebed
kollekte
ps. 141:3,4,6
zegen

GODS WET BETREFT ONS WOORD TOT ONZE NAASTE

1 welk woord? 2 waar is mijn naaste?

1 GODS WET BETREFT ONS WOORD TOT ONZE NAASTE: welk woord?

Ons woord in de rechtbank.
Daar heet ons woord: getuigenis.
We hebben iets gehoord en/of gezien.
De rechter vraagt ons wat en verwacht ons eerlijk antwoord.
Als ik verkeerd spreek leg ik een vals getuigenis af.
Iemand kan dan door mijn toedoen ten onrechte straf krijgen voor wat hij niet heeft gedaan.
Terecht wordt dit, als het uitkomt, hoog opgenomen.
Betrouwbaarheid is een onmisbare voorwaarde voor een eerlijke rechtsgang.
Daarom gaat een serieverkrachter/-moordenaar vrijuit als zijn voorletter verkeerd vermeld staat in zijn dagvaarding.
De samenleving wankelt als het recht niet deugt: Ps. 11³ Pred. 3¹⁶ Js. 1¹⁷ 23²⁶ Jr. 7⁵ Amos 5⁷.
Het recht mag niet gebogen worden, ook al buigt de meerderheid naar de verkeerde kant: Ex. 23^{1vv}.
Indringend waarschuwt Spreuken op meerdere plaatsen tegen de valse getuige.
Berucht zijn de processen tegen Nabot, Jezus en Stefanus.
Koningin Izebel organiseert 2 valse getuigen tegen buurman-wijngaardenier Nabot: 1 Kn. 21^{10vv}.
In een ommezien wordt Nabot gestenigd.
Het Sanhedrin weet heel goed dat uiteindelijk 2 valse getuigen tegen Jezus opstaan: Mt. 26⁶⁰.
Ze spreken elkaar tegen.
Toch is hun getuigenis grond om Jezus ter dood te (laten) veroordelen.
Het Sanhedrin stelt tegen diaken Stefanus valse getuigen op: Hd. 6¹³.
Zij en anderen stenigen hem: Dt. 17⁷ Hd. 7^{58v}.
Deze showprocessen bewijzen dat zelfs de regel van Dt. 19¹⁵⁻²¹ niet heilig is:
minstens 2 getuigen, waar één getuige zich kan vergissen.
Een regel die in OT en NT wordt herhaald: Nu. 35³⁰ Dt. 17⁶ Mt. 18¹⁶ 2 Kor. 13¹ 1 Tm. 5¹⁹ Hbr. 10²⁸.

Dictators stellen hun welgevallige rechters aan.
Berucht is Hitlers rechter Roland Freisler.
Leden van de verzetsgroep De Witte Roos en aanslagplegers op Hitler veroordeelde hij
ter dood in weerzinwekkende processen waarin hij uitmaakte wat recht was.
Veel landen zijn geen rechtsstaten.

Waar recht heerst, heerst vrede: Ps. 72¹.
Gerechtigheid en vrede geven elkaar een kus: Ps. 85¹¹.
Koop waarheid en verkoop die niet...: Spr. 23²³ (NBG 1951).
Van meened heeft niet alleen een samenleving, maar allereerst de Here een afkeer: Zach. 8^{16v}.

De HC breidt het 9^e gebod uit.
Woorden verdraaien, kwaadspreken, lasteren kunnen we ook buiten de rechtbank om doen,
Evenals iemand lichtvaardig en onverhoord veroordelen en helpen veroordelen.
Ook buiten het gerechtshof kan ik liegen en bedriegen.
In rechtszaken *en in alle andere handelingen* zegt de HC.

Welke zonden kenmerkten onze gemeente in het verleden het meest?
Seksuele zonden, dronkzucht en roddel, volgens onze notulen.

Roddel.
Je vertelt op zich ware dingen over iemand, maar onder de valse schijn van kwaadsprekerij.
Je geeft de indruk met tegenzin iets prijs te geven,
maar ondertussen vertel je het maar al te snel en graag.
Je weet: je hoorder hoort liever iets kwaads dan goeds over de naaste.
Je zegt erbij: 'Ik zeg dit in vertrouwen...', en: 'Hij heeft ook z'n goede kanten...'
Ondertussen roof je zijn eer.
Eer is eerder geroofd dan teruggegeven.¹
Hoeden wij ons voor roddel en kwaadsprekerij!
Luther zegt: van zonde weten is nog iets anders dan van zondig spreken.

Hoeden wij ons voor lichtvaardig oordelen, bv. alleen op grond van horen zeggen.
Zo ontnam koning David Sauls zoon Mefiboset al zijn bezittingen dankzij een verkeerd verhaal van
Mefibosets knecht Siba: 2 Sm. 16⁴ 19^{24vv}.

Hoeden wij ons voor laster: bewust liegen en zwart maken van uw naaste.
Slik de woorden van een lasteraar niet voor zoete koek: Spr. 18⁸ 26²².
Laten wij een voorbeeld nemen aan de aartsengel Michaël.
Die durfde Satan niet beschuldigen en veroordelen inzake Mozes' lichaam: Judas⁹.
Hij liet het oordeel over aan God.

De fransen noemen het de vrome leugen, de engelsen de witte leugen, wij de noodleugen.
Israëls vroedvrouwen Sifra en Pua worden erom geprezen.
Onder het voorwendsel dat hebreeuwse vrouwen sterker zijn dan de egyptische,
zodat de zoon al geboren is voordat zij eraan te pas komen, blijven jongetjes in leven,
tegen farao's uitdrukkelijke wil en wens: Ex. 1^{15vv}.
Rachab leidt de spionnen van Israël om de tuin.
Haar noodleugen wordt haar niet als zonde aangerekend, integendeel:
om haar geloof dat doet zij ermee toont wordt zij geprezen: Jozua 2^{4vv} Hbr. 11^{31v} Jk. 2²⁵.
Samuël hoeft Saul niet te zeggen dat hij naar Betlehem gaat om zijn opvolger als koning te zalven.
Saul zou hem, Samuël, vermoorden...!
'Zeg maar dat je de Here een offer brengt', zegt de Here Zelf tegen Samuël: 1 Sm. 16².
Een noodleugen is geen liegen en bedriegen om je naaste een loer te draaien.
Geen kwaadsprekerij, roddel of laster.
Ook een krijgslist valt onder de noodleugen:
Jozua 8 (verovering van Ai), 2 Sm. 5^{22v} (David tegen filistijnen).
De noodleugen komt weinig voor in de Bijbel.

¹ J. Douma, De Tien Geboden III, 101 (Luther).

Een aanwijzing dat wij er geen misbruik van mogen maken.

Toen zijn achtervolgers Athanasius vroegen: 'Waar kunnen we Athanasius vinden?', antwoordde Athanasius: 'Athanasius is niet ver weg, doe uw best en u vindt hem!'
Leugen, of slimmigheid?

'Als iemand belt, zeg dan maar dat papa niet thuis is.'
Papa is wel thuis, hij ligt op bed en wil niet gestoord worden in zijn middagdutje.
Leugen?
In elk geval misleiding.
Fout, of niet?

2 GODS WET BETREFT ONS WOORD TOT ONZE NAASTE: waar is mijn naaste?

In mijn huwelijk.

Mijn man/vrouw.

Ik bedrieg haar als ik zeg: 'Ik houd van je', maar als zij op bed ligt pornofilms kijk,
of met haar naar bed ga met een andere vrouw op m'n netvlies en in mijn hart.

Ik bedrieg hem als ik zeg: 'Ik houd van je' en heimelijk vreemd ga met wie niet mijn man is.

Mijn ja-woord op het gemeente-/stadhuis en in de kerk, door God als eerste getuige en door meer
getuigen gehoord en met hun handtekening bekrachtigd, verloochen ik.

In mijn gezin.

Mijn kinderen.

Als ik hen niet onderwijs en laat onderwijzen in de God van hun doop.

Ik breek mijn belofte dat door God als eerste getuige en door meer getuigen is gehoord.

Als ik hen niet liefheb, niet voed, niet opvoed, niet verzorg, ben ik het niet waard hun v/m te heten.

Op school.

Een broeinest van roddel, kwaadsprekerij, veroordelen en liegen kan de school zijn.

Vertel jij wel eens lelijke dingen over je klasgenoot?

Dingen die misschien ook nog eens niet waar zijn, en dat wéét je best?

Dat is pesten met woorden.

Iemand buitensluiten als nerd of ...

Je maakt je leerkracht overspannen en als klas ben je daar nog trots op ook:

'Na een paar weken zat 'ie al thuis!'

Op de *social media*.

Hierop kun je nabije en verre naasten hebben: van Uithuizermeeden tot Tokio.

Kwetsen via twitter kan leiden tot zelfmoord.

Een rechtbank zal je hier niet gauw om veroordelen.

Weet dat God getuige is van je berichten.

Wat of wie dreef Anaas Aouragh uit Wassenaar en Livia uit Pijnacker de dood in?²

Op je werk.

Je maakt je collega zwart bij je gezamenlijke chef.

Je maakt hem verdacht: hij is lui, misschien steelt hij wel uit de personeelskas.

Omdat je hem niet mag, of omdat je uit bent op zijn plek en bijbehorend salaris.

Er wordt wat afgepest op de werkvloer uit jaloezie en afgunst.

In de kerk.

Heb uw naaste lief als uzelf, zo klinkt hier.

Brs. en zrs. van één en hetzelfde kerkhuis moorden elkaar met woorden.

Lees het na in onze notulen.

Lees het na in nog oudere documenten: de brieven in het NT.

² <http://www.deondernemer.nl/deondernemer/650369/Gepeste-Anass-pleegde-zelfmoord.html>
<http://www.ad.nl/ad/nl/1040/Den-Haag/article/detail/3232860/2012/03/29/Meisje-uit-Pijnacker-pleegt-zelfmoord-om-bangalijsht.html>

En hoe is onze praktijk vandaag de dag?

Zingen we ...*hoe goed, hoe lieflijk is 't als zonen .. als broeders en zusters samenwonen*
als hele waarheid, of als halve waarheid en dus als hele leugen in Gods en onze eigen oren?
Aanvaarden we elkaar met al onze zonden en gebreken zoals God ons aanneemt in Christus?
Of zetten we elkaar weg als behoudend, vooruitstrevend, evangelicaal,
'Oh, dat is een ..., dus kun je dat verwachten van hem/haar!'
Bij belijdenis doen, huwelijk, doop en als je ambtsdrager wordt zeg je ja.
God en anderen zijn getuige.
Laat uw ja ja zijn en blijven!
Laat de kerkenraad betrouwbare attesten en attestaties afgeven:
gezond in leer en leven voor zo ver de kerkenraad bekend, tolerabel, miserabel, censurabel.
Betaal de Heer uw geloften, tot in het geldelijke toe.

In de maatschappij.

Uw naaste is uw buur.

Uw concollega: concurrent.

Concurrent betekent: meeloper, samen onderweg.

Of behandelt u hem als een sta in de weg?

Uw medeweggebruiker.

Wordt u ook zo kwaad als die 79 km. rijdt waar je 80 mag?

Steekt u dan uw middelvinger op en slingert u allerlei verwensingen naar zijn hoofd?

De belastingdienst.

Kunt u naar eer en geweten uw handtekening plaatsen onder *naar waarheid ingevuld?*

De waarheid liefhebben, oprecht spreken en belijden in de rechtszaal en elders.

De eer en goede naam van mijn naaste zoveel ik kan verdedigen en bevorderen: HC 43.

Waarom?

God is waarheid.

Jezus Christus is de waarheid, Gods betrouwbare Getuige, de Amen, de Waarachtige.

Naar Gods beeld zijn wij geschapen.

Door de duivel is dit beeld vertekend.

In Christus schept God ons opnieuw naar zijn beeld.

De waarheid maakt vrij van elk vals getuigenis van rechtszaal tot huiskamer.

Deze waarheid is en geeft leven tot in eeuwigheid.

Niets uit dit document mag gepubliceerd, vermenigvuldigd of openbaar gemaakt worden in welke vorm dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de predikant ds. L.S.K. Hoogendoorn. Ter voorbereiding van, en openbaarmaking in de zondagse eredienst, en of ter voorbereiding van Bijbelstudie-[bijeenkomsten] is geen toestemming nodig, wel wil de predikant daarvan in kennis gesteld worden.

lsk.hoogendoorn@solcon.nl